

میانجیگری کیفی نهادهای پیراقضایی

رامین نسیمی قاضی جهانی

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا دانشگاه آزاد واحد تنکابن

چکیده

نهادهای پیراقضایی، تأسیساتی هستند که با استفاده از کمک جرم شناسان از جمله مددکاران اجتماعی با روش‌های درمانی و کلینکی نقش بسزایی در اصلاح و درمان بزهکاران دارند. توجه به این نهادهای بالینی و همچنین سایر نهادهایی که جنبه قضایی آن‌ها کمتر نمود دارد، در نزد سیاست گذاران کیفی ایران مغفول مانده بود. قانون گذار در قانون مجازات اسلامی در موارد خاصی به حضور مددکار اجتماعی و مأموران مراقبت و الزام به حضور نزد آنها تأکید می‌کند. حتی در مواردی، اظهار نظر در خصوص پرونده و صدور رأی از سوی قاضی را منوط به گزارش مددکاران اجتماعی نموده است. نهادهای بالینی مانند مددکاری اجتماعی می‌توانند به قدری قابلیت داشته باشند که سرنوشت یک پرونده را با اظهار نظرها و گزارش‌های دقیق خود تغییر داده و در واقع امکان صدور آرای متناسب و دقیق را فراهم نمایند. در این نوشتار سعی بر آن است تا جایگاه مأموران پیراقضایی به طور تحلیلی در قانون مجازات اسلامی و به طور خلاصه در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ مورد بررسی قرار گیرد. لذا ضمن تحسین مقنن به دلیل پذیرش رویکرد اصلاح و درمان در این دو قانون، باید پذیرفت که صرف تعیین این نهادها راهگشا نخواهد بود. زین رو، سعی می‌شود تا راه کارهای مناسب جهت جلوگیری یا خروج از برخی از مشکلات احتمالی داده شود. هدف از انجام این پژوهش بررسی نقش و جایگاه نهادهای پیراقضایی در نظام دادرسی کیفری اطفال می‌باشد. نهادها و تأسیسات پیراقضایی با تکیه بر یافته‌های علمی و جرم شناختی و استفاده از دانش پیشرفته امروزی، در پی شناخت استعدادها و توانایی‌های بزهکار و همچنین نقاط ضعف و کاستی‌های شخصی بر می‌آیند.

واژه‌های کلیدی: میانجیگری کیفی، نهادهای پیراقضایی، مددکاری، بزهکار